

RĪGAS SĀKUMSKOLAS “VALODIŅA” AUDZINĀŠANAS DARBA PROGRAMMA 2020. – 2023. GADAM

AUDZINĀŠANAS DARBA ORGANIZĒŠANA

Rīgas sākumskolas “Valodiņa” audzināšanas programma ir Izglītības iestādes reglamentējošs dokuments, kas nosaka audzināšanas darba mērķus un uzdevumus.

Audzināšanas darba programma izstrādāta, pamatojoties uz Rīgas sākumskolas “Valodiņa” Attīstības plānu 2018.- 2021. gadam.

Audzināšanas programma izveidota saskaņā ar Ministru Kabineta 2016.gada 15.jūlija noteikumiem Nr.480 “Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība.”

Audzināšanas darbs Rīgas sākumskolā “Valodiņa” tiek veikts, balstoties uz valsts un Izglītības iestādes reglamentējošo dokumentāciju, kā arī uz normatīvajiem aktiem un metodiskiem ieteikumiem, kas reglamentē audzināšanas darba kā procesa īstenošanu:

- Latvijas Republikas Satversme;
- Izglītības likums;
- Bērnu tiesību aizsardzības likums;
- ANO Konvencija par bērnu tiesībām;
- Ministru Kabineta 2009.gada 24.novembra noteikumi Nr.1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos”;
- “Grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 24.novembra noteikumos Nr.1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos”;
- Ministru Kabineta 2011.gada 1.februāra noteikumi Nr.89 „Kārtība, kādā izglītības iestāde informē izglītojamo vecākus, pašvaldības vai valsts iestādes, ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi”;
- Ministru Kabineta 2014.gada 12.augusta noteikumi Nr.468 „Noteikumi par valsts pamatzglītības standartu, pamatzglītības mācību priekšmetu standartiem un pamatzglītības programmu paraugiem (24. pielikums, 13.2 punkts);

- Ministru Kabineta 2016.gada 15.jūlija noteikumi Nr.480 „Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība”;
- Rīgas sākumskolas “Valodiņa” Attīstības plāns 2018.- 2021.gadam;
- Rīgas sākumskolas “Valodiņa” Nolikums;
- Rīgas sākumskolas “Valodiņa” Iekšējās kārtības noteikumi.

AUDZINĀŠANAS DARBA MĒRĶIS UN UZDEVUMI

Mērķis

- Nodrošināt iespēju katram izglītojamam kļūt par krietnu cilvēku un atbildīgu personību sabiedrībā, attīstot skolēniem dzīves prasmes un bagātinot kultūrvēsturisko pieredzi, stiprinot piederību ģimenei, klasei, skolai, sabiedrībai, valstij.

Uzdevumi:

- Veicināt katra izglītojamā harmoniskas personības veidošanos un attīstību;
- Radīt izglītojamam iespēju izprast pašam sevi, apzināties savus pienākumus un tiesības, savas emocijas, attieksmes un rīcību, mācīt domāt un rīkoties patstāvīgi, uzņemties atbildību par savu rīcību;
- Attīstīt prasmes rīkoties dažādās situācijās, sekmēt izglītojamo atbildību lēmumu pieņemšanā;
- Veicināt cieņu pret sevi un citiem, izkopjot sadarbības prasmes un toleranci;
- Sekmēt veselību veicinošu un drošu paradumu izkopšanu;
- Veidot priekšstatu par pilsoniskās līdzdalības iespējām un patriotismu, nacionālās identitātes veidošanos;
- Veicināt izglītojamo piederības apziņu Latvijas, Eiropas un pasaules kultūrtelpai;
- Veidot izpratni par vispārcilvēciskajām un kristīgajām vērtībām, latvisko dzīvesziņu, tradīcijām un to saglabāšanu;
- Veicināt izpratni un interesi par karjeras izvēles iespējām;
- Veicināt izglītojamo izpratni par skolēnu pašpārvaldi, tās nozīmi skolas dzīves organizēšanā un pasākumu vadīšanā;
- Sekmēt pedagoģiskās, psiholoģiskās un sociālās palīdzības sniegšanu skolēniem;
- Turpināt meklēt inovatīvas idejas, metodes veiksmīgai sadarbībai ar vecākiem.

Audzināšanas darba pamatprincipi

- **Sadarbība** – audzināšanas jautājumu risināšanā iesaistās visas ieinteresētās puses: Izglītības iestādes pedagogi un darbinieki, izglītojamie un viņu vecāki, valsts un pašvaldības institūcijas, nevalstiskās organizācijas un sabiedrība;
- **Sistēmiskums** – audzināšanas darba sistēmas un attīstības nodrošināšana;
- **Nepārtrauktība un pēctecība** audzināšanas darba īstenošanā un mērķu sasniegšanā;
- **Ilgspēja** – izglītības lēmumu pamatotība un līdzsvarota attīstība;
- **Vienotība un veselums** – audzināšanas darbība ir īstenojama vienotā izglītības procesā;
- **Atvērtība** informācijai un dialogam, sadarbībai, inovācijām.

Audzināšanas procesā būtiskākie izkopjamie tikumi

(indivīda brīvas domāšanas un rīcības izpausmes):

- **atbildība** – griba un spēja paredzēt savas izvēles un rīcības sekas un rīkoties, respektējot cita cilvēka cieņu un brīvību;
- **centība** – čaklums, uzcītība, rūpība un griba jebkuru darbu veikt pēc iespējas mērķtiecīgāk, kvalitatīvāk un produktīvāk;
- **drosme** – izlēmība, baiļu pārvarēšana, rakstura stingrība, situācijas novērtēšana un cieņpilna rīcība, uzņēmība, centieni pēc taisnīgā un labā;
- **godīgums** – uzticamība, patiesums, vārdu un darbu saskaņa;
- **gudrība** – māka izmantot zināšanas savā un sabiedrības dzīvē;
- **laipnība** – vēlība, atsaucība pret citiem, pieklājība;
- **līdzcietība** – attīstīta empātija, vēlme iejusties otra pārdzīvojumos un aktīvs atbalsts;
- **mērenība** – rīcības un uzskatu līdzsvarotība, spēja nošķirt saprātīgas vēlmes no nesaprātīgām un atteikties no nevajadzīgā, atturēšanās no tā, kas traucē personas attīstību;
- **savaldība** – uzvedības un emociju izpausmju kontrole un vadība, respektējot savu un citu cilvēku brīvību, kā arī cienot sevi un citus;
- **solidaritāte** – savstarpējs atbalsts un rīcības saskaņotība, rūpes par savu, citu un kopīgu labumu, demokrātisks dialogs ar citiem;
- **taisnīgums** – godprātīga lemšana, cilvēktiesību un citu saprātīgu interešu un morāles normu ievērošana;
- **tolerance** – iecietība, vēlme izprast atšķirīgo (piemēram, cilvēka ārējo izskatu, veselības stāvokli, uzvedību, viedokli, ticību, paražas).

Audzināšanas darba galvenie virzieni

Audzināšanas darba galvenie virzieni tiek plānoti saskaņā ar VISC izstrādāto metodisko līdzekli „Klases stundu programmas paraugs”, projekta “Mācīties būt” rokasgrāmata skolēnu sociāli emocionālo prasmju novērtēšana skolā, „Atbalsta materiāli pilsoniskās audzināšanas un pilsoniskās līdzdalības sekmēšanai”, Ministru kabineta 2014.gada 12.augusta noteikumu Nr.468 24.pielikuma 13.2 punktu:

- Vērtībizglītība;
- uzvedība un saskarsmes kultūra;
- patriotisms un pilsoniskā līdzdalība;
- veselīga dzīvesveida pamati un atkarību profilakse;
- darbība ekstremālās situācijās un drošība;
- karjeras izvēle;
- personības attīstība;
- līderība, kritiskā un radošā domāšana;
- finanšu prasme un uzņēmējspējas.

Lietpratības, kuras tiek izkoptas audzināšanas procesā:

- dažādības izpratne;
- saziņas, konfliktu risināšana;
- sadarbība, iesaistīšanās, piedalīšanās skolas dzīvē;
- pašizziņas, pašiniciatīvas, pašattīstības un radošuma lietpratības;
- sava viedokļa (attieksmes) formulēšana un atšķirīgu viedokļu respektēšana;
- pilsoniskā lietpratība un tolerance;
- kultūrvēsturiskās pieredzes pārmantojamības un izpratnes lietpratība;
- demokrātiskā līdzdalība.

Caurviju prasmes lietpratības pieejas realizēšanai:

- pašizziņa un pašvadība;
- domāšana un radošums;
- sadarbība un līdzdalība;
- digitālās prasmes.

Audzināšanas darba formas un metodes

1. Klases stundas:

- diskusija;

- domu apmaiņa;
- drāmas metode;
- kino, mācību filma;
- klases pārrunas;
- klases sanāksmes;
- jautājumi/atbildes;
- spēles un rotaļas;
- intervija;
- stāstu sacerēšana;
- lasīšana ar izpratni;
- projekts;
- pētījums;
- simulācijas spēle;
- situāciju analīze;
- sarunas mazās grupās.

2. Ārpusskolas izglītība:

- dalība projektos;
- mācību ekskursijas;
- kino apmeklējums;
- konkursi;
- muzeju apmeklējums;
- pārgājieni;
- teātra apmeklējums;
- tikšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem.

Sadarbība ar vecākiem

- Jaunuzņemto 1.1. klašu vecāku tikšanās ar Rīgas sākumskolas “Valodiņa” administrāciju un pedagogiem.
- Vecāku darbība Rīgas sākumskolas “Valodiņa” padomē.
- Vecāku kopsapulces un izglītojošas lekcijas.
- Vecāku dienas, atklātās mācību stundas.
- Klases audzinātāja individuālās tikšanās ar vecākiem 2 reizes gadā.
- Atbalsts vecākiem – pēc vecāku iniciatīvas vai pēc klases audzinātāja/pedagoga/administrācijas ierosinājuma, vajadzības gadījumā pieaicinot skolas atbalsta personāla speciālistus.
- Vecāku informēšana – skolvadības sistēma E-klase, Rīgas sākumskolas “Valodiņa” mājas lapa www.valodina.lv, individuāla sazināšanās.

- Klašu vecāku sanāksmes/individuālas sarunas.
- Tikšanās ar mācību priekšmetu pedagogiem.
- Rīgas sākumskolas “Valodiņa” klašu pasākumi ar vecāku līdzdalību 2 reizes gadā.

Klases audzinātāja darba dokumentācija

- Klases audzināšanas darba plāns (perspektīvais plāns) mācību gadam.
- Izglītojamo izpētes, aptauju plānojums un veiktās aktivitātes.
- Izglītojamo izpētes materiāli, to apkopojums un analīze.
- Materiāli par audzināšanas darbu klasē (diplomi, pateicības, foto, afišas u.c.)
- Atskaites par klases pasākumiem, raksti skolas mājas lapai.
- Drošības instruktāžu mape(skolotāju istabā).
- Informācija par sadarbību ar vecākiem (individuālās sarunas e-klasē).
- Klases sapulču protokolu kopijas.

Klases audzināšanas stundās iekļaujamās tēmas (35 stundas mācību gadā),

balstoties uz VISC izstrādāto metodisko līdzekli „Klases stundu programmas paraugs”, „Atbalsta materiāli pilsoniskās audzināšanas un pilsoniskās līdzdalības sekmēšanai”:

Jomas	1.kl.	2.kl.	3.kl.	4.kl.
Sevis izzināšana un pilnveidošana	5	5	6	6
Piederība valstij	5	6	6	6
Pilsoniskā līdzdalība	3	3	3	3
Karjeras izvēle	2	3	3	4
Veselība un vide	6	6	6	6
Drošība	8	8	8	7
Brīvās tēmas	6	4	3	3
Kopā	35	35	35	35

2020./2021. mācību gadā akcentējamie audzināšanas uzdevumi:

- Radīt izglītojamam iespēju izprast pašam sevi, apzināties savus pienākumus un tiesības, savas emocijas, attieksmes un rīcību, mācīt domāt un rīkoties patstāvīgi, uzņemties atbildību par savu rīcību (SEM prasmju apguve);
- Veicināt cieņu pret sevi un citiem, izkopjot sadarbības prasmes un toleranci;
- Veicināt izglītojamo izpratni par skolēnu pašpārvaldi, tās nozīmi skolas dzīves organizēšanā un pasākumu vadīšanā;

2020./2021. mācību gadā akcentējamās vērtības:

